
Z DZIEJÓW PRAWA

Tom 7 (15)

WYDAWNICTWO
UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO
KATOWICE 2014

Z Dziejów Prawa
Tom 7 (15)

Aus der Geschichte des Rechts
Band 7 (15)

From the History of the Law
Volume 7 (15)

PRACE
NAUKOWE
UNIWERSYTETU
ŚLĄSKIEGO
W KATOWICACH

NR 3325

---

*Z DZIEJÓW
PRAWA*

Tom 7 (15)

pod redakcją
Adama Lityńskiego,
Mariana Mikołajczyka
i Wojciecha Organiściaka

Redaktor serii: Prawo
Andrzej Matan

Recenzenci
Arkadiusz Bereza
Grzegorz Smyk
Andrzej Wrzyszcz
Andrzej Zakrzewski
Zdzisław Zarzycki

Komitet Redakcyjny
Tomasz Adamczyk (sekretarz redakcji)
Józef Ciągwa
Andrzej Drogoń
Adam Lityński
Marian Mikołajczyk (przewodniczący)
Wojciech Organiściak
Anna Stawarska-Rippel

Informacje o wydawnictwie ciągłym i wcześniejszych tomach
www.zdziejowprawa.pl

Publikacja jest dostępna także w wersji internetowej:

Central and Eastern European Online Library
www.ceeol.com

The Central European Journal of Social Sciences and Humanities

Spis rzeczy

Rozprawy i artykuły

SŁAWOMIR GODEK: „Nierównie skrupulatniejsze i szczegółów sięgające są prawa litewskie względem polowania. Duch jednakże tego prawodawstwa różny był w różnych czasach”, czyli o niebezpieczeństwach łowów w cudzej puszczy	13
MACIEJ MIKUŁA: Statuty prawa spadkowego w miastach polskich prawa magdeburskiego (do końca XVI wieku)	33
WOJCIECH ORGANIŚCIAK: Kilka uwag o tłumaczeniu traktatu Gabriela Bonnot de Mably De la législation ou principes des loix przez Wincentego Skrzetuskiego	65
MAREK KRZYMOWSKI: Kształtowanie się systemu biurokratycznego w Rzeczypospolitej w czasach stanisławowskich	81
JAN MELER: Weksel w obrocie gospodarczym na ziemiach polskich od XVII do końca XIX wieku	101
TOMASZ SZCZYGIEL: Obrońcy w sądownictwie wojskowym II Rzeczypospolitej	117
TOMASZ SZCZYGIEL: Wojskowy wymiar sprawiedliwości II RP wobec działalności komunistycznej w armii — tzw. smutne procesy . .	143
MIRIAM LACLAVÍKOVÁ: Efforts aimed at reforming unification and codification of labour law relations in the first Czechoslovak Republic (1918—1938).	167

JÓZEF KOREDCZUK: Ewolucja instytucji oskarżyciela posiłkowego w polskich kodyfikacjach karno-procesowych (1928—1997)	187
MARIUSZ MOHYLUK: Ewolucja radzieckiego ustawodawstwa cywilnego w poglądach prawników II Rzeczypospolitej	201
MARCIN ŁYSKO: Reforma prawa karno-administracyjnego Polski Ludowej z 1958 r.	211
ANNA MOSZYŃSKA: Prawo spadkowe w Polsce w latach 1918—1964 — główne postulaty badawcze	243
ANNA FERMUS-BOBOWIEC: Z problematyki najmu lokali mieszkalnych w Polsce Ludowej	257
ROBERT JASTRZĘBSKI: Między władzą wykonawczą a sądowniczą. Ewolucja rozstrzygania sporów kompetencyjnych na ziemiach polskich w XX i XXI wieku	279

Kronika

Marian Lech Klementowski 1943—2013 (Adam Lityński, Marian Mikołajczyk)	297
Kronika Katedry Historii Prawa za rok 2013 (Opracował Tomasz Adamczyk)	301
Publikacje Pracowników Katedry Historii Prawa za rok 2013 (Opracował Tomasz Adamczyk)	305

Inhaltsverzeichnis

Abhandlungen und Artikel

SŁAWOMIR GODEK: „Weitaus gründlichere sind litauische Jagdgesetze. Der Geist der Gesetzgebung war in verschiedener Zeit unterschiedlich“, oder zu den Gefahren, in einem fremden Wald zu jagen	13
MACIEJ MIKUŁA: Die Statuten des Erbrechtes in den nach Magdeburger Recht lokalisierten polnischen Städten (bis Ende des 16.Jhs)	33
WOJCIECH ORGANIŚCIAK: Ein paar Bemerkungen über die Übersetzung des Gabriel Bonnot de Mablys Traktates „De la législation ou principes des loix“ von Wincenty Skrzetuski	65
MAREK KRZYMOWSKI: Die Entwicklung des bürokratischen Systems in der Republik Polen in der Poniatowskizeit	81
JAN MELER: Ein Wechsel im Wirtschaftsverkehr in Polen vom 17. bis zum Ende des 19.Jhs	101
TOMASZ SZCZYGIEL: Die Verteidiger im Militärgerichtswesen der II. Republik Polen	117
TOMASZ SZCZYGIEL: Militärische Justiz der II. Republik Polen angesichts der kommunistischen Tätigkeit in der Armee — sog. Traurige Prozesse	143
MIRIAM LACLAVÍKOVÁ: Die Organisation und die Vereinheitlichung des Zivilrechtes in der Tschechoslowakei und in Polen in der Zwischenkriegszeit (1918—1938)	167

JÓZEF KOREDCZUK: Die Weiterentwicklung der Institution des Nebenklägers in der polnischen Strafprozessordnung (1928—1997)	187
MARIUSZ MOHYLUK: Die Weiterentwicklung der sowjetischen Zivilgerichtsbarkeit nach den Meinungen der Juristen der II. Republik Polen	201
MARCIN ŁYSKO: Die Reform des Strafverwaltungsrechtes der Volksrepublik Polen von 1958	211
ANNA MOSZYŃSKA: Das Erbrecht in Polen in den Jahren 1918—1964 — die wichtigsten Forschungspostulate	243
ANNA FERMUS-BOBOWIEC: Zum Problem der Miete von Wohnräumen in der Volksrepublik Polen	257
ROBERT JASTRZĘBSKI: Zwischen Exekutive und Judikative. Die Weiterentwicklung der Austragung von Kompetenzkonflikten in Polen im 20. und 21. Jahrhundert	279

Chronik

Marian Lech Klementowski 1943—2013 (<i>Adam Lityński, Marian Mikolajczyk</i>)	297
Die Chronik des Lehrstuhls für Rechtsgeschichte für das Jahr 2013 (Bearbeitet von <i>Tomasz Adamczyk</i>)	301
Verzeichnis von Publikationen für das Jahr 2013 (Bearbeitet von <i>Tomasz Adamczyk</i>)	305

Table of Contents

Dissertations and articles

SŁAWOMIR GODEK: “In truth, there is much more precision and detail to be found in the Lithuanian laws on hunting. The spirit of the legislation, however, differed significantly according to the times,” or, <i>On the Dangers of Hunting in Somebody Else’s Forest</i>	13
MACIEJ MIKUŁA: <i>Statutes of the Inheritance Law in Polish Cities Settled with the Magdeburg Law (Until the End of the 16th Century)</i>	33
WOJCIECH ORGANIŚCIAK: <i>A Few Remarks on Wincent Skrzetuski’s Translation of Gabriel Bonnot de Mably’s Treatise „De la législation ou principes des loix”</i>	65
MAREK KRZYMOWSKI: <i>Development of the Bureaucratic System in the Polish Republic in the Times of King Stanisław August Poniatowski</i>	81
JAN MELER: <i>Bill of Exchange in Business Trading in the Territory of Poland from the 17th Century to the End of the 19th Century</i>	101
TOMASZ SZCZYGIEL: <i>Defense Lawyers in Courts-Martial of the Second Polish Republic</i>	117
TOMASZ SZCZYGIEL: <i>The Military Judiciary in the Second Polish Republic in the Face of the Communist Activity in the Army: the Sad Trials</i>	143
MIRIAM LACLAVÍKOVÁ: <i>Efforts aimed at reforming unification and codification of labour law relations in the first Czechoslovak Republic (1918—1938)</i>	167

JÓZEF KOREDCZUK: Evolution of the Institution of the Auxiliary Prosecutor in the Polish Law of Criminal Proceedings (1928—1997)	187
MARIUSZ MOHYLUK: The Evolution of Soviet Civil Law According to the Lawyers of the Second Polish Republic	201
MARCIN ŁYSKO: Reform of the Penal and Administrative Law of the Polish People's Republic of 1958	211
ANNA MOSZYŃSKA: Inheritance Law in Poland in the Years 1918—1964. Main Research Postulates	243
ANNA FERMUS-BOBOWIEC: A Study of Housing Rental Practices in the Polish People's Republic	257
ROBERT JASTRZĘBSKI: Between the Executive and the Judiciary Power. The Evolution of Settling Jurisdiction Disputes in Poland in the 20 th and 21 st Century	279

Chronicle

Marian Lech Klementowski 1943—2013 (Adam Lityński, Marian Mikolajczyk)	297
A chronicle of the Department of the History of Law for 2013 (Prepared by Tomasz Adamczyk)	301
List of publications for 2013 (Prepared by Tomasz Adamczyk)	305

Na okładce: odznaka adwokacka (orzeł państwo w wieńcu z liści dębowych i laurowych),
Polska ok. 1924 r., mosiądz — emalia, wym. 60×54 mm, jednostronna
— ze zbiorów **Muzeum Okręgowego w Zamościu** (MZ/31/M). Fot. **Henryk Szkutnik**

Redaktor
Michał Noszczyk

Korektor
Marzena Marczyk

Łamanie
Grażyna Szewczyk

Copyright © 2014
by Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336

ISSN 1898-6986

(wersja drukowana)

ISSN 2353-9879

(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
[e-mail: wydawus@us.edu.pl](mailto:wydawus@us.edu.pl)

Wydanie I. Nakład: 100 + 50 egz. + 25 nadb. Ark. druk. 19,25.
Ark. wyd. 24,0. Papier offset. kl. III, 90 g

Cena 22 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: EXPOL, P. Rybiński, J. Dąbek, Spółka Jawna
ul. Brzeska 4, 87-800 Włocławek

Z Dziejów Prawa. Tom 7 (15)

Więcej o książce

CENA 22 ZŁ | ISSN 0208-6336
(+ VAT) | ISSN 2353-9879

